

Hrvatska je treća u EU-u po eko porezima, a gušimo se u smeću, prokuhavamo vodu, fekalije u moru vide se iz svemira...

Hrvatska bi trebala biti među najzelenijim zemljama Europske unije ako je suditi samo po težini njezina ekološkog poreznog tereta na građanima i tvrtkama.

Čak je treća po udjelu od 9,08 posto ekoloških poreza u svim poreznim prihodima i peta s 3,43 posto udjela tih davanja u bruto domaćem proizvodu (BDP). Prema podacima Eurostata, Hrvatska je preklani bila sedma po udjelu energetske poreza u ukupnim porezima i peta u Uniji po 2,59 posto udjela energetske poreza u BDP-u, a šesto mjesto drži s transportnim porezima: po 0,82 udjela u BDP-u, kao i po tome što je 2,2 posto svih nameta ubrano od transporta.

Državni zavod za statistiku objavio je u petak da je u Hrvatskoj preklani plaćeno ukupno 17,4 milijarde kuna ekoloških poreza i naknada, od čega su sve vrste ekoloških poreza težile 12,9 milijardi kuna, ili vrijednost šest peljeških mostova, a još se 4,5 milijardi kuna ubralo od naknada za okoliš, koje statistika Eurostata uopće ne uključuje u matematiku poreznog tereta. Pelješki most košta 2,08 milijardi kuna, pa smo preklani odvojili više od cijene dva mosta samo za ekološke naknade koje statističari definiraju kao obavezna plaćanja općoj državi, fondovima za zaštitu okoliša i vodoprivredi, a gotovo svaka kuna od naknada u Hrvatskoj dolazi od naknada za onečišćavanje i za prirodne resurse.

Cestovne krtije

Lavovski dio svih ekoloških poreza i naknada donesu porezi na energente: na benzin, dizel, loživa ulja, prirodni plin, ugljen, električnu energiju i ugljikov dioksid (CO₂). Od njih se "nabere" 9,6 milijardi kuna, za što je Eurostat izračunao da čini 2,59 posto BDP-a, a samo četiri zemlje imaju veći udjel od Hrvatske.

Nakon energenata, najizdašniji su porezi na transport, od kojih je ubrano 3,2 milijarde kuna, koliko se u ovoj zemlji naplata na vlasništvo i upotrebu motornih vozila. Ni pol jada to što smo po porezima na energente i transport tako visoko rangirani u Europi, tužno je to da se oni naplate od ljudi koji voze krtije: od 1,66 milijuna osobnih vozila na cestama, 69 posto, ili 1,15 milijuna, starije je od desetljeća, a prosječna starost voznog parka građana je 12,64 godine. Dodajte da svi ti vozači, i ne samo oni, strahuju od cijena goriva, koje su prošlog četvrtka bile iznad onih koje plaćaju znatno bogatiji Austrijanci: litru goriva plaćali smo 10,63 kuna, a Austrijanci 10,40 kuna. Najbogatiji Europljani, građani Luksemburga, koji čvrsto drži vodeće mjesto po standardu, istog su dana gorivo plaćali 9,61 kunu, Česi 9,59

kuna, a 9,73 kune Bugari, koji su na dnu po standardu građana, dok su odmah iznad standardom građani Hrvatske.

U cijeni goriva, uz samo gorivo, građani i poduzetnici plate još 60 posto cijene za sve naknade, trošarine, a na sve se onda udari 25 posto poreza na dodanu vrijednost. Grubo rečeno, ako gorivo košta 10 kuna, šest kuna su nameti, a ostalo cijena i trgovačka marža. Hrvatska se već dugo po međunarodnim studijama ne miče s vodećih mjesta zemalja s golemim poreznim teretom na goriva; lani je, primjerice, po jednoj studiji bila treća jer su joj porezi činili 57 posto cijene dizela, a četvrta je bila jer je 61 posto cijene benzina odlazilo na razna porezna davanja.

Teret nameta

Premda je u 2017. ukupno naplaćeno 17,4 milijarde kuna ekoloških poreza i naknada, a prije jednog desetljeća 18,8 milijardi, to ne znači da teret tih nameta posljednjih godina pada, nego raste. Preklani je naplaćeno 684 milijuna kuna više ekoloških poreza nego godinu prije, milijardu i pol kuna više nego u 2015 i 2,7 milijardi više nego u 2014. Prije jednog desetljeća udjel ekoloških poreza u ukupnim porezima činio je 7,74 posto, a danas se gotovo svaka deseta kuna poreza naplati od tih nameta ili 9,08 posto svih poreznih prihoda.

U Europskoj uniji prosječni udio ekoloških poreza teških 368,8 milijardi eura iznosio je preklani 6,14 posto ukupnih poreznih prihoda i 2,4 posto od BDP-a Unije. Letonija je vodeća s 11,2 posto udjela ekoloških poreza u poreznim prihodima, drugo mjesto dijele Grčka i Slovenija sa po 10,21 posto udjela, a slijedi ih Hrvatska s 9,08 posto. Najmanji udjel ekoloških poreza u ukupnim porezima od 4,41 posto ima Luksemburg, zatim Njemačka 4,62 posto i Švedska s 4,87 posto.

Premda plaćaju značajne iznose ekoloških poreza i naknada, državi, županijama, gradovima, općinama, javnim poduzećima i fondovima, građani Hrvatske muku muče sa smećem i odlagalištima otpada, a veliki gradovi poput Splita nemaju pročišćivače vode pa ih svaka jača kiša dovede u situaciju da vodu moraju prokuhavati ili kupovati. Tome treba dodati još "nezgodacije" s ispuštanjem kanalizacije u more, što se ovog ljeta na nekim dijelovima Jadrana vidjelo i iz svemira, da se čovjek zapita - gdje se troše milijarde koje plaća za okoliš?

Izvor: slobodnadalmacija.hr